

zaplacenou, která více neexistovala a nemůže se domáhati náhrady škody mu tímto druhým placením vzešlé na žalovaných. Žalobce byl by mohl uplatniti nárok na vydání obnosu J-ovi, zaplaceného pro firmu P. jenom tehdy, kdyby mu byl nárok ten, příslušející firmě P., touto firmou býval postoupen, což však ani netvrdí. V pravdě stranou poškozenou jednáním výkonného orgánu J-a neodevzdáním obnosu pro ni přijatého byla vymáhající věřitelka firma P. a ta jediná by byla oprávněna ze zmíněného J-em provedeného porušení práva pro přestoupení úřední povinnosti žalovati Josefa J-a jako hlavního vinníka a stát jako rukojmího a plátce podle § 1 zák. ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., t. j. vystoupiti jako žalobce. Dlužník nebyl ani proti státu, ani proti Josefu J-ovi k žalobě o náhradu škody oprávněn, neboť Josef J. zadržením uvedeného obnosu nepoškodil jej, nýbrž mohl poškoditi jen vymáhající věřitelku.

Čís. 12474.

Syndikátní nárok.

Přijal-li soudní zřízenec jako výkonný orgán částku vyšší než 5.000 Kč, nebyl ve výkonu svého úřadu, a to ani co do 5.000 Kč.

(Rozh. ze dne 27. března 1933, Co II 4/32.)

Soudní zřízenec, jenž konal dražbu na svršky, zadržel za sebou a přivlastnil si 7.000 Kč, jež mu odevzdal František H. jménem dlužníků manželů P-ových, kterážto částka byla pojata do rozvrhové podstaty. Za to byl soudní zřízenec odsouzen pro § 181 tr. zák. Žalující firma vedla proti manželům P-ovým exekuci na svršky k vydobytí 2.634 Kč. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující firma na československém eráru podle syndikátního zákona zaplacení 2.634 Kč. Žalovaný erár namítl, že soudní zřízenec František B. přijal sice 7.000 Kč od Františka H-a, aby od další exekuce upustil, že však nebyl ve výkonu působnosti jemu svěřené, ježto soudní zřizenci nejsou oprávněni přijímati částky vyšší než 5.000 Kč. Z téhož důvodu také prý nelze uznati platbu tu, učiněnou H-em jménem povinné strany, za platbu pro vymáhajícího věřitele, takže žalobkyně má dále nárok proti své dlužnici na zaplacení a tedy jí dosud škoda nevznikla. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Prvním předpokladem nároku na náhradu škody podle zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. jest, že soudcovský úředník porušil právo přestoupením úřední povinnosti u vykonávání svého úřadu. Podle § 25 čís. 1 ex. ř., § 333 odst. (1) j. ř. v doslovu nařízení vlády ze dne 3. listopadu 1921 čís. 393 sb. z. a n. a § 12 návodu pro výkonné orgány (výnos min. sprav. ze dne 12. července 1897 čís. 26 min. v. a z 10. května 1910 čís. 9 min. v., doplněný podle výnosu ze dne 8. listopadu 1926 Pres. 1526/26) nejsou soudní zřizenci oprávněni přijímati částky vyšší než 5.000 Kč. Přijal-li proto soudní zřízenec jako výkonný orgán částku vyšší, vybočil z mezí

svého oprávnění, nebyl již ve výkonu úřední působnosti jemu svěřené a nebyl tedy ve výkonu svého úřadu. Proto také, že právo výkonného orgánu, přijímati peníze, se zakládá na uvedených zákonných předpisech a ne na zmocnění vymáhajícího věřitele, může býti dlužník osvobozen od vymáhané pohledávky jen tehdy, platil-li v mezích těchto předpisů. Již pro tento nedostatek onoho předpokladu neručí žalovaný stát podle § 1 odst. (2) cit. zák. za škodu žalující straně vzniklou tím, že výkonný orgán František B. 7.000 Kč zpronevěřil, třebaže byl, jak nesporno, pravoplatným rozsudkem uznán vinným zločinem zpronevěry v úřadě. Nebyl-li, přijímaje částku 7.000 Kč ve výkonu svého úřadu, nemohl býti ve výkonu jeho ani do 5.000 Kč, třebaže tuto částku by byl oprávněn přijmouti, neboť nelze činnost, vztahující se na určitý jednotný úkon dělit tak, že úředník současně je a není ve výkonu úřadu. Také § 12 třetí odstavec návodu pro výkonné orgány ustanovuje, že chce-li dlužník odevzdat větší peněžitou částku, než kterou soudní zřízenec smí přijmouti, má býti poukázán, by částku tu odeslal poštou. Neustanovuje se tedy, že by výkonný orgán směl přijímati částku do 5.000 Kč a s ostatním dlužníka poukázati na poštu. Pokud se tedy naskytla otázka, neručí-li žalovaný stát aspoň do výše 5.000 Kč, bylo ji zodpověděti záporně.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc úplně správně a odvolatelka se poukazuje na správně důvody napadeného rozsudku, jež jsou ve shodě s rozhodnutím nejvyššího soudu sb. čís. 6098. Podle § 268 c. ř. s. jest soud ovšem vázán obsahem rozsudku trestního soudu, avšak odvolatelka přehlíží, že trestním rozsudkem krajského soudu ze dne 23. března 1931, jímž František B. byl odsouzen pro zločin zpronevěry v úřadě dle § 181 tr. z., nebylo zjištěno, že porušil právo u vykonávání své působnosti. Jako rukojmí a plátce podle § 1357 obč. zákoníka ručí žalovaný československý stát nikoliv za veškeré závazky Františka B-a, nýbrž jen za škodu způsobenou podle ustanovení § 1 zákona syndikátního ze dne 12. července 1872 čís. 112 ř. z., o němž se také žaloba opírá. Nařízení vlády ze dne 3. listopadu 1921 nebylo uveřejněno toliko ve Věstníku ministerstva spravedlnosti, nýbrž ve sbírce zákonů a nařízení pod čís. 393 roč. 1921, a nemůže se proto nikdo omlouvati, že mu nebylo známo (§ 2 obč. zákoníka). Podle tohoto nařízení nejsou soudní zřízení oprávněni přijímati částky vyšší nežli 5.000 Kč. Jediná výjimka jest stanovena pro odnětí hotovosti podle § 261 ex. ř., nikoliv však také pro případ § 200 čís. 4 a 282 ex. ř. a bodu 119 instrukce pro výkonné orgány. Otázku, zda dlužníci P-ovi jsou zproštěni jakéhokoliv dalšího placení, netřeba řešiti v tomto sporu. Z toho, že okresní soud vydal rozvrhové usnesení, nelze usuzovati, že František B. porušil právo u výkonu své působnosti.